

TEMPS DE L'ADVENT- CICLE C

1. L'ADVENT: UN NOU TEMPS QUE TORNA DONAR SENTIT A LA NOSTRA HISTÒRIA DIRIGINT ELS NOSTRES ULLS VERS LA VEINGUDA DEL SENYOR:

- Una de les riqueses de les litúrgies Occidentals, entre elles, la romana (la hispànica i l'ambrosiana tenen sis diumenges de l'Advent)...,

+ El sumptuós patrimoni de les Esglésies Orientals no posseeixen l'equivalenç; les seves litúrgies reserven solament alguns dies a la preparació a la festa de Nadal.

+ Amb un predomini ascètic (un es prepara a celebrar Nadal amb un temps de dejuni, la Quaresma de Nadal), al seu origen a Occident, el temps de l'Advent, a Roma, prengué, des del segle VIè, l'estructura que coneixem avui: un conjunt coherent de celebracions amb lectures bíbliques escollides i pregàries aptes per introduir les assemblees cristianes al misteri de Nadal.

Del llatí Adventus, que significa adveniment, vinguda (prop de Natalis: naixement, mot que donarà la NADAL; prop igualment d'Epiphania, en grec: manifestació que donarà EPIFANIA), aquest nou temps ens convida a emprendre o reprendre una lectura diferent de la NOSTRA HISTÒRIA; a deixar-nos iniciar ritualment a llegir i a viure-la com el LLOC D'UN INFANTAMENT: l' infantament d'un Món Nou inaugurat per la vinguda de Jesús en la nostra carn, la seva passió, la seva mort, la seva resurrecció i l'enviament de l'Esperit, i que apareixerà un dia, a la fi dels temps, en la llum del seu Retorn gloriós, la seva "darrera vinguda".

2. L'ADVENT: UN NOU TEMPS A L'ESCOLTA DE LA PARAULA DE DÉU:

IDÈNTIQUES els tres anys, les lectures bíbliques del leccionari dominical de l'Advent, no són menys sempre noves. En raó de la insondable de la Paraula de Déu. També en raó de la novetat dels esdeveniments que marquen el que temps que vivim.

En un cicle de tres anys (anys A, B, C), aquestes lectures marquen les etapes d'UN MATEIX ITINERARI:

- Cada any, el 1er diumenge, arrencant-nos del nostre son, fa dirigir les nostres mirades vers l'acabament quan el Senyor tornarà a la fi dels temps,
- Cada any, el diumenge 2on és el de l'entrada en escena de Joan Baptista, proclamant que ha arribat el temps de l'acompliment dels anuncis profètics i que cal preparar la ruta al Senyor.
- Cada any, el diumenge 3er., ens convida a deixar-nos envair de la joia del Senyor i anomenat la nostra esperança, Jesús.
- Cada any, iniciant-nos en el misteri de Nadal, el 4t. diumenge ens fa entreveure de quina manera inesperada es realitza l'acompliment de les promeses.

- En aquest ANY C, tres mots resumeixen la dinàmica interna d'aquest temps litúrgic: **Promesa** (1era. Lectura), **Acompliment** en Jesús i en l'Església (1ª lectura del 1er diumenge i evangeli del darrer), **Acabament** en el Retorn gloriós del Senyor (2ª lectura del 2on diumenge).

Detall revelador: la primera paraula – o quasi – de la primera lectura del primer diumenge: Jo compliré la promesa de felicitat... és també el darrer – o quasi el darrer- de l'evangeli del quart: Felicitat aquella que ha cregut en l'acompliment de les paraules que et foren dites de part del Senyor.

ELS EVANGELIS d'aquest Advent del 2012:

Lluc serà l'evangelista d'aquest any C. La seva obra comporta, de fet, dos volums, que les edicions del Nou Testament es presenten habitualment separades.

Un primer volum, que en deim L'evangeli segons sant Lluc: consagrat a Jesús, Paraula de la Gràcia, i s'acaba a Jerusalem.

Un segon volum, que en deim: els Fets dels Apòstols, és consagrat a l'expansió d'aquesta Paraula des de, on comença a Jerusalem, passant per la Judea i Samaria, fins a l'extrem de la terra (Ac 1, 8); i s'acaba a Roma, capital de l'imperi, centre del món pagà.

LA HISTÒRIA DE LA SALVACIÓ, tal com Lluc la concep, està dividida en DOS PERIODES:

- El temps de la **promesa**
- I el temps de l'**acompliment**, que ell mateix comporta
 - el temps de Jesús,
 - el temps dels seus testimonis, el temps de l'Església.
- Les GRAN ARTICULACIONS de l'Evangeli de Lluc són bones de localitzar.
- + El seu primer llibre s'obre amb un *pròleg*, després continua amb relats *d'infància* (1, 1 a 2, 52): el cicle de Joan i el cicle de Jesús s'entrecreuen en la trobada de la Visitació (evangeli del 4t. diumenge).
- Després de l'entrada en escena de Joan Baptista a la vora del Jordà, el *baptisme de Jesús* i el relat de les *temptacions* (3, 1 a 4, 13), el *ministeri de Jesús a Galilea* (4, 14 a 9, 50).
- Després el *gran viatge* de Jesús a Jerusalem (9, 51 a 19, 28)
- *El seu darrer ensenyament* en el Temple, i finalment la seva *passió, mort, la seva resurrecció i la seva ascensió* (19, 29 al final).
- Un Evangeli que començarem PEL FINAL:
 - + Al **1er diumenge**, en efecte, obrirem l'Evangeli de Lluc quasi pel final amb el discurs de Jesús sobre la seva Vinguda: ell convida els seus deixebles "*a vigilar*", en la pregària, per rebre'l de peus (21, 25...36).
 - + No serà fins el 2º i el 3er diumenges que assistirem a l'entrada en escena de Joan Baptista i que sentirem l'eco de la seva predicació: *Preparau el camí al Senyor* (3, 1-6 i 3, 10-18).
 - Abans que ens remuntem, al 4t diumenge, fins el relat de la Visitació (1, 39-45).
 - **QUI ÉS LLUC? COM CARACTERITZAR LA SEVA OBRA?** Jean Puyo respon a aquestes preguntes en el seu prefaci de l'obra *L'Évangile de Luc*, de Hugues Cousin, pp. 7...9.

- *En la seva introducció, escriu, indica clarament la seva situació en relació amb l'Evangelí de Jesucrist. Ell l'ha rebut. Ell a estat evangelitzat. Al seu torn, ell vol evangelitzar les dones i els homes provinents del món pagà (...)*
- *En conservarem dos trets.*
- *Obrir l'Evangelí a tothom. Particularment als més allunyats: els pecadors, els samaritans, els publicans, mentre que, misteriosament, aquells que l'haurien d'haver acollit els primer se n'exclouen ells mateixos. Obert encara als més marginats del seu temps: els pobres, els malalts, els infants, les dones (...) Lluc les deixa en bon lloc, remarcant l'entorn femi de Jesús (8, 1-3): acompanyant Jesús en la seva Passió, elles són també les primeres en rebre el testimoni de la seva Resurrecció.*
- *Oferir un nou rostre de Déu. Lluc, l'escrivà de la misericòrdia de Crist. Misericòrdia que culmina en les paraules adreçades al seu fill major, per apaivagar la seva gelosia, pel pare del fill pròdig: tu fill meu, tu ets sempre ets amb mi, i tot el que és meu és teu. Però cal fer festa i alegrar-se, ja que el teu germà era mort, i ha tornat a la vida; era perdut i l'hem trobat. Aquesta és la gran novetat de Jesucrist posada a la llum esclatant per Lluc: Déu és tot altre del que ens havien dit. El Baixíssim més que l'Altíssim... El qui és moltíssim a prop vingut entre nosaltres per estrènyer-nos entre el seus braços.*

● ELS TEXTS PROFÈTICS:

Les primeres lectures dels diumenges de l'Advent són preses del ric conjunt dels anuncis profètics del Messies i dels nous temps. En aquest any C, successivament de Jeremies, Baruc, Sofonies i Miquees. Els Salm ens iniciaran a una resposta creient a aquesta Paraula en l'avui que vivim.

- La seva "promesa de felicitat", Déu "l'acomplirà", afirma Jeremies a un poble que es creu abandonat: **1er. Diumenge (33, 14-16).**
- *Vós sou el Déu que em salvau, respondrem prenent en Església la ruta que el Senyor ens ensenya: Salm 24.*
- *Les altres muntanyes, Déu les abaixarà, anuncia Baruc, perquè Jerusalem, capital descoronada, esdevengui la Ciutat Far vers la qual la paraula del Déu Sant farà convergir tots els seus fills dispersats: **2on. Diumenge (5, 1-9).***
- *És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre! Cantarem amb els repatriats del llarg Exili a Babilònia: Salm 125.*
- De la seva alegria, el Senyor t'omplirà, Jerusalem: *Alegra't, filla de Sió... perquè el Senyor és amb tu proclama Sofonies, al que farà ressò l'àngel de l'Anunciació: **3er. Diumenge (3, 14-18).***

Aclama'l ple de goig perquè el Sant d'Israel és gran a la teva ciutat, ens farà cantar el Càntic d'Isaïes 12.

*El pastor que guiarà el seu poble, Déu el farà sorgir del més petit clan de Judà, perquè vindrà un dia que infantarà aquella que a d'infantar: **4t. diumenge (5, 1-4).***

Pastor d'Israel, escoltau, suplicarem, vós que manau Josep com un ramat, resplendiu! Veniu a salvar-nos: Salm 79.

ELS ESCRITS APOSTÒLICS:

Les segones lectures pels diumenges de l'Advent estan centrats en la vinguda de Crist, l'espera del seu retorn i l'esforç per a viure el seu missatge. En aquest any C, excepte la del darrer, presa de la carta als Hebreus, totes seran tretes de les cartes de Pau. Diumenge rere diumenge, elles faran ressonar la Bona Nova de salvació en Jesucrist i l'anunci del seu Retorn.

Amb un sentit agut de la pedagogia, les lectures ens exhortaran a acollir l'Evangelí en la totalitat de les nostres vides perquè arribi "a terme" el treball d'infantament *que Déu ha començat en nosaltres*. Per avançar encara més (1Tes, diumenge primer), *progressau encara més (Fil 2n. Diumenge)*, no parerà de dir-nos Pau; *estigueu sempre contents.... el Senyor és a prop (Fil 4, er. Diumenge)*.

Primer diumenge d'Advent

L'ESGLÉSIA EN L'ESPERA D'AQUELL QUI VE...

Cal anar a les notes que hem reunit en la primera part d'aquest material.

... ES PREPARA A CELEBRAR NADAL:

Unes lectures que confirmen la Promesa que ens manté en vetla:

+ Quan els exèrcits enemics assetgen Jerusalem i que ell mateix és un "vigia", el profeta Jeremies no fa altra cosa que convidar a un esclat d'esperança. El Senyor no ha abandonat el seu poble, ell és el Déu sempre fidel, ell mantindrà la seva promesa de felicitat, i si, durant un temps, la mort sembla que el guanya, és la vida que tindrà

la darrera paraula: *Vindran dies...proclama en nom del Senyor, aquells dies, aquells temps, farà néixer a David un rebrot bo, que es comportarà en el país amb justícia i bondat (1ª lectura: Jer 33, 14-16)*.

+ Quan Judes s'apresta a traïr-lo i que té davant els seus ulls la ciutat de Jerusalem i el seu Temple abocats a la destrucció, Jesús, en qui ha pres cos la promesa feta a Israel, anuncia solemnement que el projecte de Déu reeixirà: a través de les vicissituds i les convulsions de la història, marxa irresistiblement vers el seu acompliment final, el DIA en que el *Fill de l'home* retornarà gloriós.

També els seus deixebles deuen romandre desperts, vigilants nodrint la seva esperança en la pregària, maldant de discernir en el present els signes del Món Nou que està venint (Evangeli: Lc 21, 25-36).

+ Quan, forçat a una partida precipitada, ha hagut de deixar al seu darrere una comunitat molt jova, just formada, fràgil, l'apòstol Pau està tot content de les bones notícies que acaba de rebre de Tessalònica. Ell encoratja els seus corresponsals a mantenir-se fermament en l'amor i a fer *nous progressos* en l'espera del DIA *que Jesús, el nostre Senyor, vindrà amb els seus sants*. (Zona. Lectura: 1 Tes. 3, 12-4, 2).

LA TAULA DE LA PARAULA

PRIMERA LECTURA

Aprofundir aquesta paraula

Ens trobam al segle VIIè abans de Crist. Un període particularment difícil Jerusalem està en estat de setge. Un poble menjat pel dubte: Déu haurà oblidat el seu poble escollit? Hauria trencat la seva aliança? La seva paraula hauria fracassat? No i ha res de tot açò, afirma Jeremies, que, per tant no es fa cap il·lusió sobre la destrucció imminent que amenaça Israel: el Déu sempre fidel mantindrà la seva paraula.

El profeta ho ha proclamat *en acció*, en un gest aparentment absurd, però altament simbòlic: en aquest temps d'incertesa, ha pres el risc d'adquirir una terra, el cant d'Anatot.

Ara ho proclama en paraula, quan està tancat en el pati de la presó per haver gosat anunciar les desgràcies que anaven a caure sobre el país. En el més negre de la crisi, Jeremies llança la seva crida a l'esperança: gràcies a un nou David, *un rebrot bo, que es comportarà en el país amb justícia i bondat*, que serà l'instrument de la iniciativa salvadora de Déu, les forces de la vida dominaran les de la mort, i Jerusalem, avui a punt de la desfeta, coneixerà la pau i la seguretat.

: DIA DEL SENYOR

L'expressió "el dia del Senyor" serveix per a designar el moment històric en que Déu vindrà a manifestar-se definitivament als homes, en la persona del seu Fill, Jesús (Is. 13, 9; 58, 13; Am. 5, 18; Sof 1, 7). Aquests són els profetes que posaran l'accent sobre la intervenció futura de Déu que vindrà a acabar la història. Pels bons, serà el temps de felicitat i, pels impius, el temps del càstig. Els primers cristians reprendran el llenguatge de l'Antic Testament per aplicar-lo a Jesús; ell és el Fill de l'home que vindrà al final dels temps (Lc 17, 24; Mt, 24). Vindrà com un lladre (1 Tes. 5, 3). El dia del Senyor és ja anticipat en la celebració litúrgica que actualitza la seva presència.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

En la seva proclamació, que el LECTOR s'esforci a remarcar:

L'INCÍS INICIAL, que indica la font d'aquest missatge: la iniciativa de Déu: *Vindran dies, diu l'oracle del Senyor,*

El REFRANY que puntua tot aquest passatge i remarca la seva dimensió escatològica (*mirau la columna el Dia del Senyor) Vindran dies....Aquells dies, aquells temps...*

Les expressions que tradueixen la NOVETAT introduïda per la iniciativa divina de salvació:

+ serà un acompliment: *compliré aquella promesa, que tenc feta a la casa d'Israel i a la de Judà.*

+ Serà un naixement: *faré néixer a David un rebrot bo, que es comportarà en el país amb justícia i bondat...*

+ serà una alliberació: *serà salvat el país de Judà i viurà confiada la ciutat de Jerusalem.*

El NOM de Jerusalem que, en conclusió, simbolitzarà aquesta novetat de la que només Déu feel és l'única font: *El-Senyor-és-el-nostre-bé.*

EL SALM 24

El salm 24 és un dels salms tradicionals de l'Advent. Per a les comunitats amb mitjans modestos podrà servir com ho preveu explícitament el Leccionari, com a salm comú pels quatre diumenges d'aquest temps litúrgic.

Desemparat, com el profeta Jeremies, per les dificultats presents, el salmista, com ell, es dirigeix a Déu en qui envers i contra tot, ell posa la seva fe.

LA TAULA DE LA PARAULA

Segona lectura

Aprofundir aquesta Paraula

Pau s'ha vist obligat a deixar els cristians de Tessalònica, convertits de fa poc, encara fràgils. Es mantindran, ara que ell ja no és entre ells, d'inquieta l'Apòstol: ara *que el diable us hagués temptat i tot el nostre esforç hagués resultat inútil*, acaba d'escriure a 3, 5.

Però les notícies que acaba de rebre calmen la seva preocupació. També, deixant aparèixer el seu cor d'apòstol i manifestant al mateix temps el seu senti agut de la pedagogia, mescla aquí la pregària amb l'exhortació:

La PREGÀRIA, perquè el Senyor els concedeixi el do de l'amor

+ un amor més intens, i en expansió que *creixi fins a vessar l'amor*

+ un amor a la vegada *que us teniu els uns als altres i a tothom,*

+ un amor com el de Pau per ells, *tal com nosaltres també us estimam*

Així el Senyor *confirmi els vostres cors, perquè siguin sants i nets de culpa davant Déu, el nostre Pare, el dia que Jesús, el nostre Senyor, vindrà amb els seus sants.*

L'EXHORTACIÓ a continuar en aquesta empenta, com ells ho han après de Pau, i compta que ja ho fan; a fer progressos a fi d'agradar a Déu.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

En la seva prelectura, com també en la seva proclamació, el LECTOR sabrà distingir bé les DUES PARTS d'aquest text apostòlic:

D'una part, la PREGÀRIA, que pren la forma d'una benedicció:

- *Germans: Que el Senyor faci créixer fins a vessar l'amor que us teniu els uns als altres i a tothom, tal com nosaltres també us estimam.*
- *Que ell confirmi els vostres cors, perquè siguin sants i nets de culpa davant Déu, el nostre Pare, el dia que Jesús, el nostre Senyor, vindrà amb els seus sants.*

De l'altra part, l' EXHORTACIÓ *freturosa I ara, germans, vos volem fer una exhortació i una pregària en Jesús, el Senyor: Vosaltres vàreu rebre el nostre ensenyament sobre la manera de comportar-vos i d'agradar a Déu; ja ho feis, però us deman que avanceu encara més. Ja sabeu els preceptes que us vàrem donar de part de Jesús, el Senyor.*

COMENTARIS A L'EVANGELI

D' unes imatges apocalíptiques...

Com a Marc, en el passatge paral·lel que llegíem el diumenge 33 de l'any B, són els crits d'admiració suscitats per la bellesa del Temple de Jerusalem que són aquí també l'ocasió, per Jesús del seu discurs sobre la *llarga marxa de l'alliberació*.

El seu llenguatge misteriós per a la nostra generació, és familiar pels contemporanis de Jesús. És el llenguatge al que es recorre, a tota la Bíblia, en els temps difícils en que la fe dels creients té necessitat de ser reforçada: el llenguatge "apocalíptic", que "revela" (lleva el vel; aquest és el sentit de la paraula apocalipsi) que, malgrat les aparences, Déu actua en aquesta època. L'evocació normal en aquest tipus de literatura, del *sol* que s'enfosqueix, de la *lluna* que perd la seva claror, de les *estrelles* que cauen del cel, dels poders del cel somogudes, no és res més que una manera d'anunciar la victòria definitiva del Senyor al terme de la història.

El gènere literari d'un discurs així i la paraula mateixa d'apocalipsi són enigmàtics pel lector modern, reconeix Hugues Cousin: perquè "revelar" – el que significa el mot apocalipsis- els esdeveniments sobre la Fi, que acompanyen el capgirament del món antic –el nostre- vers el Món nou?

A la base, una convicció fonamental en la Bíblia: la història dels pobles no és absurda, perquè Déu la condueix vers una meta curosament preparada. Ell habitarà amb ells i ells seran el seu poble, i Déu mateix serà amb ells. Ell eixugarà les llàgrimes dels seus ulls; i no hi haurà més ni mort, ni dol, ni crits, ni penes" perquè el món antic ha passat (Apoc. 21, 3-4). Aquesta és la salvació que constituirà el terme últim, etern, de la història de la humanitat (Évangile de Luc, Centurion, 1993, p. 278).

... a la Bona Nova d'una vinguda que elles anuncien...

És, doncs, en aquest context d'un univers renovellat, on els obstacles han desaparegut, que Jesús, tan en Lluc com en Marc, anuncia la Bona Nova de la manifestació del seu Regne de justícia i de pau, a la fi dels temps. Ell s'identifica aquí amb el misteriós *Fill de l'home* del Llibre de Daniel (1ª lectura de diumenge passat) portat pels núvols, posant en comunicació els cels i la terra.

Però aquest dia, que serà aquell, meravellós, del naixement del Mon nou, avui ja és a punt de venir. És a prop.

També el creient s'ha de *redreçar i alçar el cap*. Aquesta ordre del Senyor, que transmet l'evangelista, no s'adreça solament a cristians desconeguts que viuran encara al moment del Retorn de Jesús; s'adreça també als cristians del seu temps que, testimonis desemparats de la ruïna del Temple de Jerusalem, són objecte de les primeres persecucions; s'adreça, en fi, *més enllà d'aquests, a tots els creients que escoltaran o llegiran posteriorment el tercer evangeli. Els membres de l'Església de Lluc, després a nosaltres, avui – han de viure en la certesa que la seva alliberació està realment en marxa, que és a prop (H. Cousin, o.c. p. 282).*

... i a l'actitud que ella ha de suscitar: vetlar.

Dinamitzat per la Bona Nova del Món nou que es revelarà a la fi dels temps i que, des d'ara, no para de venir en la nostra història, el deixeble de Jesús no podrà viure en l'ensopiment o en la passivitat. *S'ha de mantenir dret, vetlant, pregant en tota ocasió, a fi de poder mantenir-se dret* (l'actitud de la pregària litúrgica del diumenge, dia de la Resurrecció) quan vengui Jesús que coincidirà amb la plena i definitiva alliberació.

S'haurà comprès, conclou H. Cousin, : la finalitat de Lluc 21 és menys descriure per avançada al lector el curs de la història, que insuflar-li la força de mantenir el cap ben alt enmig de les dificultats, recordar-li que el temps present té un valor positiu: és allà on Déu Crida. Un discurs així sobrepassa la temptació apocalíptica que nega la història, i proposa una esperança escatològica que remet el creient a lo que viu aquí i ara. Una tal esperança "no minva la importància de les tasques terrenals, sinó que en sosté més tost l'acompliment per nous motius" (Vaticà II).